

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ

*τὸ τάνταλο τάλαντο
τοῦ λόγου*

Π Ε Ρ Ι Σ Π Ω Μ Ε Ν Η

■

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΔΩΛΑ ΚΑΙ ΕΙΔΥΛΛΙΑ (Μεταπίπτοντες λόγοι)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

II

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΑΒΥΣΣΟΥ

13

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

43

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

67

II. ΤΟ ΜΑΝΤΕΙΟ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ

81

III. ΓΟΡΓΟΝΕΙΑ ΑΪΔΩΝΙΑ

121

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἓνα ζῶον λόγον ἔχον ἀλλὰ ἓνα θαῦμα
Λόγου κατεχόμενον.

Ἐνα ἐκπληκτο θραῦσμα μιᾶς ἀνήκουστης συμφωνίας, ἓνα
ἀρχέγονο σύμβολο μιᾶς ἀχανοῦς διαφωνίας.

Ὅλα εἶναι θαῦμα. Ἡ σημεῖα καὶ τέρατα.

Οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε τὸ ἀτέρμον ἀλφάβητο τοῦ Λόγου.

Ὁ Λόγος μᾶς συνθέτει, μᾶς ρυθμίζει, μᾶς παραπέμπει,
μᾶς μιλά. Μᾶς καλεῖ καὶ μᾶς προκαλεῖ νὰ τὸν μιλήσουμε
μὲ τὴ σειρά μας.

Ρυθμολογία.

Μιλῶ σημαίνει ἀκούω.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ μιλῶ ἀνήκω στὸν Λόγο. Ἀνήκουστο.

Ἄν ἡ σκέψη δὲν ὀδηγήσει τὴν ἀπάντηση κάποια ἄγνωστη στιγμή — αἰφνίδια καὶ ἀπρόοπτα — νὰ ἀποβάλει καὶ τελιώσει τὸν χαρακτήρα της ὡς ἀπάντηση σὲ κάποια ἐρώτηση καὶ νὰ μετουσιωθεῖ σὲ χρησμό, ὑπολογίζει.

Ὁ χρησμός εἶναι δαίδαλος λόγος, ἀπέριττος καὶ φτωχός. Ἡ φτώχεια του μοιάζει μὲ τὴν ἔρημη χώρα τοῦ Πλούτωνα, ὅπου κάθε ὑπολογισμός, ἄχρηστος, περιττεύει.

Ἀφέλεια. Ἡλίου φαεινότερη.

Ὅ,τι σκέφτεται καὶ θεωρεῖ κανεὶς εἶναι ἡ παρακμὴ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ὅ,τι συστηματικὰ ἀντιλαμβάνεται εἶναι ἄστοχη ἀμαρτία τῆς φαντασίας του.

Ὅ,τι νομίζει αὐθεντικὸ εἶναι μία ἐκδοχὴ μιᾶς ἄλλης πραγματικότητας.

Τὰ σπάνια κοσμήματα τῆς ἀλήθειας, ὁ κόσμος της, εἶναι ὁ ἔρωτος, τὸ θαῦμα, ἡ ἀπορία.

Ἡ ἔκστασις συνάδει μὲ τὸν θάνατον.

Κάθε σκέψη εἶναι φοβερή· δοκιμασία.

Ἐχειλίζει ἀκατάπαυστα, παραμένει ἀσύλληπτη φυγαδευμένη ἀπὸ τὸν Ἄδη σκιὰ καὶ νεύει πρὸς τὴ διαφορά τοῦ Λόγου. Μετέωρη εἶναι ἓνα πέρασμα· πόρος. Ὅποιος τὸ διασχίζει ριψοκινδυνεύει. Ἀκροβατεῖ.

Πῶς ἀλλιῶς θὰ γινόταν νὰ μᾶς ἐνώνει ἡ ἀπόσταση καὶ νὰ προκαλοῦνται στάσεις, ἐκ-στάσεις καὶ ἐκ-πλήξεις;

Παλλόμενο Ὅν Ἀτελές καὶ Ἀτελεύτητο εὐχομαι ὀλόψυχα νὰ σκεφτεῖς καὶ αἰσθανθεῖς μὲ τρόπο ἐλληνικότερο τοῦ ἐλληνικοῦ ὅ,τι ἤδη ἔχει ἐμψυχωθεῖ στοχαστικά, ἡδονικά, σεμνά· τουτέστιν ἡμερόφωνα ἐνσαρκωθεῖ ἐλληνικά.

Μοίρας τροπο-ποίησις.

Στὴν ὥρα τῆς παρακμῆς καὶ στὸ ὄραμα τῆς καταστροφῆς ὄριμος καὶ ὠραῖος.

Εὐ-δαίμων ἐμπνεείς.

Κάθε φορὰ πού ἓνας φλοῖσβος πάλλεται ἀπὸ τὴν ἐνδοχώρα τοῦ σώματός σου μὲς στὴ ροὴ τῆς Ἱστορίας, μίᾶ ἀναστάτωση στὸ ἄβατο τῆς ψυχῆς μου φτερουγίζει, ἓνας κυματισμὸς ἀνάστασης· καὶ μορφώνεται μίᾶ ἐξάισια συνοδεία: ἡ ὀρχήστρα τῶν πνευμάτων, ἡ συμπαράσταση τῶν βλεμμάτων, ἡ λύρα τοῦ ἔρωτα.

Καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ θίασος ὁ ἀόρατος, ὁ ἄλλος ἑαυτός, συντονίζεται ἐκστατικὰ καὶ ἐντατικὰ στὸν λόγο τὸν ἀπεριττο τῆς ἀπορίας... τότε νεύει, σὰ σεισμὸς, τῆς ποίησης τὸ ἀκραιφνές καὶ μυστικὸ μαντεῖο.

Τὰ ἀπύθμενα ἄλματα λοξὰ τοῦ λόγου
καὶ
ὁ ἀπίθανος τανυσίπτερος πηδηχτὸς χορός.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ

Ἄλογα
καλπάζουν
οἱ λέξεις
ἐν μέσῳ
ρηγμάτων ρωγμῶν κι ἐκρήξεων
ἐν μέσῳ
κατολισθήσεων
κατακρημνίσεων
καταχρήσεων
ἐξαντλήσεων
ἀλλοπαρμένων πράξεων
ἀναπόδραστων χειρισμῶν
τρέχουν
οἱ λέξεις
ἄλογα
στὸ τρέχον τώρα
χέρι μὲ χέρι
μὲ τίς πανοῦργες κι αἰολόδωρες
Σφίγγες Χίμαιρες καὶ Ὑδρες
μὲ τίς ἐκθαμβωτικῆς ἀκτινοβολίας
πυρίπνοες καὶ ἀπαστράπτουσες ἐπιθυμίες
μὲ τὸν κατακόρυφο κι ἀδέκαστο
ἴλιγγο

τὸν ἀκάθεκτο κι ἀθέμιτο
θάνατο
ἐπιταχύνοντας στὸ ἔπακρο
τὸν τροχὸ τῆς ἀπορίας.

Δίχως τῆ δικῆ τους τελεσίδικη
τελειότητα
δὲν ἀνθίζουν οἱ λέξεις
ποτὲ
δὲν φυτρώνουν
πουθενὰ
ρακένδυτες
ἐξουδετερώνονται
συντετριμμένες
ἐκμηδενίζονται
διὰ παντός.

Λίκνο τους καὶ Ἱστορία τους
τὸ ἀβυθοστόχαστο σκοτάδι
ἀπρόοπτο τὸ θρόισμα
τοῦ γλαυκοῦ καὶ τοῦ λευκοῦ
τὸ ἀρχέγονο ἀκατανόμαστο
τὸ τρομερὸ
θαῦμα
καὶ
πλῆγμα
ὡς τε καλπάζουν

οἱ λέξεις
μὲ προορισμὸ
τὴν φωνή
τὴν ἄφωνα φωνή
τὴ σιωπὴ
αὐτὴ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ
τῆς ἐρήμου
ὅπου ἡ θύελλα
μιᾶς θαλλερῆς καὶ θάλπουσας
ἀπουσίας
κραδαίνει τὴν ἄτη
καὶ τὸν κόρδακα
στὸν τύμβο τῆς γραφῆς·
μία στίλβουσα μετάγγιση πνεύματος
μία ἀδιανόητη ἐρμηνεία
μία ἀφανῆς διαδρομὴ μεταφοῶς
μία ἀειθαλῆς θυσία συντριβῆς
δαιμόνων δόσις
νεῦμα συγκατάβασης
ἄκρα ταπείνωση
στὸ ἀεικίνητο τίποτα
ποῦ ἔρμαιο
πάντα νοστίζει.

*Καὶ ὁ Ἡνίοχος ἀγέρωχος
χρησμοὺς κρατᾷ τὰ χαλινάρια.*